

BALVU NOVADA PAŠVALDĪBA
BALVU NOVADA DOME

Reģ. Nr.90009115622, Bērzpils iela 1A, Balvi, Balvu novads, LV-4501, tālrunis +371 64522453
fakss+371 64522453, e-pasts: dome@balvi.lv

Balvos

PIELIKUMS

Balvu novada domes
2024.gada 28.novembra
lēmumam (sēdes prot. Nr.18, 3.§)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

par Balvu novada domes 2024.gada 28.novembra saistošo noteikumu Nr.19/2024
“Grozījumi Balvu novada domes 2022.gada 27.janvāra saistošajos noteikumos Nr. 2/2022
“Par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo atbalstu Balvu novadā”” projektu

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	Balvu novada domes saistošo noteikumu “Grozījumi Balvu novada domes 2022.gada 27.janvāra saistošajos noteikumos Nr.2/2022 “Par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo atbalstu Balvu novadā”” (turpmāk - Saistošie noteikumi) izdošanas mērķis ir precizēt Aprūpes mājās, sniegšanas kārtību un nosacījumus, precizēt normas par Aprūpes mājās pakalpojumu bērniem ar invaliditāti, atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, noteikt apgādnieka atbrīvojuma perioda ilgumu no pienākuma veikt maksu vai līdzmaksājumu par sociālajiem pakalpojumiem, kā arī svītrot normu, kas nosaka, ka transporta pakalpojums tiek sniegts ar specializēto automobili. Balvu novada domes 2022.gada 27.janvāra saistošo noteikumu Nr.2/2022 “Par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo atbalstu Balvu novadā” (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr.2/2022) V nodaļā “Aprūpe mājās” noteikta Aprūpes mājās sniegšanas kārtība un nosacījumi. Saistošajos noteikumos Nr.2/2022 ir noteikts, ka Aprūpi mājās sniedz - pensijas vecuma personām, pilngadīgām personām ar fiziska rakstura traucējumiem ar invaliditāti, pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem ar invaliditāti un pilngadīgām personām smagas slimības laikā vai atveseļošanās periodā. Saistošajos noteikumos Nr.2/2022 ir noteikts, ka pensijas vecuma personām, pilngadīgām personām ar fiziska rakstura traucējumiem ar invaliditāti un pilngadīgām personām smagas slimības laikā vai atveseļošanās periodā, Aprūpi mājās sniedz nosakot veicamo darbu apjomu (Aprūpe mājās “grozu sistēma”), bet pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem ar invaliditāti Aprūpi mājās sniedz,

	piešķirot konkrētu stundu skaitu kalendārajā mēnesī, atbilstoši noteiktajam aprūpes līmenim. Saistošajos noteikumos tiek noteikts, ka visām mērķgrupām Aprūpe mājās tiek piešķirta, izvērtējot personas individuālās vajadzības un resursus un nosakot veicamo darbu apjomu saskaņā ar noteikto aprūpes līmeni, atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem: - I aprūpes līmenim – līdz 4 (četrām) stundām nedēļā; - II aprūpes līmenim – līdz 6 (sešām) stundām nedēļā; - III aprūpes līmenim – līdz 8 (astoņām) stundām nedēļā; - IV aprūpes līmenim – līdz 10 (desmit) stundām nedēļā. Nosakot stundu skaitu, atbilstoši noteiktajam aprūpes līmenim, tiek īstenota pieeja, jo lielākas personas individuālās vajadzības pēc Aprūpes mājās, jo intensīvāk pakalpojums tiek sniegts, nodrošinot lielāku palīdzību personai, tādejādi, efektīvāk sasniedzot Aprūpes mājās sniegšanas mērķi. Gadījumos, kad nepieciešamais Aprūpes mājās apjoms, atbilstoši Balvu novada Sociālās pārvaldes veiktajam personas individuālo vajadzību un resursu izvērtējumam ir būtiski mazāks par Aprūpes mājās apjomu, nepieciešamais Aprūpes mājās apjoms (stundās) tiks noteikts individuāli. Saistošajos noteikumos tiek paredzēts, ja personas funkcionālais stāvoklis ir mainīgs un regulāra aprūpe nav nepieciešama, var tikt piešķirts kā atsevišķs pakalpojums: - Drošības pogas pakalpojums (nepārtrauktas saziņas iespējas, informatīvs atbalsts un palīdzība 24 stundas diennaktī); - Mobilās aprūpes kompleksa pakalpojums ar specializētu, īpaši aprīkotu transportu (silto ūdeni, dušu, veļas mašīnu u.c.). Saistošajos noteikumos tiek noteikts, ka personas līdzmaksājums par Aprūpi mājās tiek noteikts ar Balvu novada domes lēmumu un Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā un Ministru kabineta 2003.gada 27.maija noteikumos Nr.275 "Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtību un kārtību, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta" noteikto kārtību. Balvu novada pašvaldībā Aprūpi mājās saņem 60 pilngadīgas personas, no tām 1 persona ar garīga rakstura traucējumiem ar invaliditāti. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 8.panta astotajā daļā ir noteikts, ka personas apgādnieki, kuriem ir pienākums maksāt par pakalpojumu, ne retāk kā reizi gadā institūcijai, kura pieņem lēmumu par personas apgādniekiem veicamajiem maksājumiem, iesniedz informāciju par saviem ienākumiem atbilstoši šā likuma 5. panta otrajā daļā noteiktajam. Saistošajos noteikumos tiek noteikts, ka apgādnieks, kuram ir pienākums maksāt par apgādājamajam sniegto sociālo pakalpojumu un kura ienākumi nepārsniedz normatīvajos aktos noteikto līmeni, kas
--	---

	paredz apgādnieka atbrīvojumu no pienākuma maksāt, ir atbrīvojams no maksas par sociālo pakalpojumu uz iztikas līdzekļu deklarācijas periodu. Iztikas līdzekļu deklarāciju sagatavo atbilstoši normatīvajiem aktiem par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību, ievērojot pamata sociālās palīdzības pabalstiem un trūcīgas un maznodrošinātas mājsaimniecības statusam noteikto periodu. Saistošo noteikumu Nr.2/2022 VI nodaļā “Aprūpes pakalpojums bērniem ar invaliditāti” noteikta aprūpes pakalpojuma bērniem ar invaliditāti sniegšanas kārtība un nosacījumi. Saistošajos noteikumos precizētas normas par aprūpes mājās pakalpojumu bērniem ar invaliditāti, atbilstoši grozījumiem Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā un Invaliditātes likumā, kuri stāsies spēkā 2024.gada 4.decembrī. Iepriekšminētajos grozījumos Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā ir novērsta neskaidrība attiecībā uz jēdzieniem aprūpes pakalpojums un aprūpes mājās pakalpojums. No Invaliditātes likuma tiek izslēgtas tiesību normas, kas regulē aprūpes pakalpojumu bērniem ar invaliditāti, nodrošinot, ka aprūpes mājās pakalpojums bērniem tiek nodrošināts saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu. Balvu novada pašvaldībā Aprūpes pakalpojumu bērniem ar invaliditāti saņem 6 bērni. Saistošajos noteikumos Nr.2/2022 ir noteikts, ka transporta pakalpojums nodrošina personas un, ja nepieciešams, tās asistenta/pavadoņa transportēšanu ar automobili vai specializēto automobili uz ārstniecības iestādi, valsts vai pašvaldības institūcijām Latvijas Republikās robežās, ja personai funkcionālo traucējumu dēļ ir būtiski apgrūtināta vai neiespējama pārvietošanās ar sabiedrisko transportu. Saistošajos noteikumos svītrotā norma, ka transporta pakalpojums tiek sniegts ar specializēto automobili.
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	Pašvaldības budžetā Aprūpei mājās 2024.gadā paredzēti līdzekļi 91 752 <i>euro</i> apmērā. Plānojot 2025.gada budžetu tiek ņemts vērā, ka pašvaldības izdevumi par Aprūpi mājās, salīdzinot ar 2024.gadu palielināsies, saistībā ar prognozēto minimālās mēneša darba algas mēnesī palielināšanos, kas ietekmēs personas līdzmaksājuma apmēru un ņemot vērā to, ka pakalpojuma līgums ar Aprūpes mājās pakalpojuma sniedzēju beidzas 2024.gada 31.decembrī un tiek veikta jauna tirgus izpēte Aprūpes mājās sniegšanai periodam no 2025.gada 1.janvāra līdz 2027.gada 31.decembrim. Plānotie līdzekļi Aprūpei mājās 2025.gadam - 126 965 <i>euro</i> apmērā. Pašvaldības budžetā Aprūpes mājās pakalpojumam bērniem ar invaliditāti 2025.gadā tiek plānoti līdzekļi 30 182 <i>euro</i> apmērā. Saskaņā ar Ministru kabineta 2021.gada 18.maija noteikumu Nr.316

	“Noteikumi par asistenta, pavadona un aprūpes mājās pakalpojumu personām ar invaliditāti” 45.¹ punktā noteikto, valsts līdzfinansējuma apmērs aprūpes mājās pakalpojumam ir 50 procenti no pašvaldības faktiskajām izmaksām par bērnam sniegto aprūpes mājās pakalpojumu. Saistošo noteikumu īstenošanai finansējums ik gadu tiks paredzēts pašvaldības budžetā. Saistošo noteikumu izpilde tiks īstenota esošo cilvēkresursu ietvaros, papildus resursi sakarā ar jaunu institūciju vai darba vietu veidošanu un esošo institūciju kompetences paplašināšana, lai nodrošinātu Saistošo noteikumu izpildi, nav nepieciešama.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	Transporta pakalpojums tiks turpināts sniegts, izmantojot automobili. Aprūpe mājās tiks turpināta sniegt, mainās pakalpojuma sniegšanas kārtība. Saistošie noteikumi ietekmēs sociālo vidi, kopumā veicinās iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanos. Ietekme uz iedzīvotāju veselību – pozitīvi ietekmē iedzīvotāju veselību. Ietekme uz vidi – nav attiecināms. Saistošajiem noteikumiem nav ietekmes uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā un konkurenci.
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	Institūcija, kurā privātpersona var vērsties Saistošo noteikumu piemērošanā ir Balvu novada Sociālā pārvalde. Nav paredzamas papildu administratīvo procedūru izmaksas.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Saistošo noteikumu izpildes administrēšanu nodrošina Balvu novada Sociālā pārvalde, jaunas darba vietas netiks veidotas, jauni pienākumi vai uzdevumi esošajiem darbiniekiem netiks noteikti.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Saistošo noteikumu izpildes nodrošināšanai papildus resursi un pašvaldības institūciju struktūras izmaiņas nav nepieciešamas.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Saistošie noteikumi ir piemēroti iecerēto mērķu sasniegšanai un paredz tikai tādus pasākumus, kas nepieciešami šo mērķu īstenošanai
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	Saistošie noteikumi izskatīti un atbalstīti Sociālās un veselības aprūpes jautājumu komitejā. Atbilstoši Pašvaldību likuma 46.panta trešajā daļā noteiktajam, saistošo noteikumu projekts tika publicēts Balvu novada pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.balvi.lv no 2024.gada 14.oktobra līdz 2024.gada

	28.oktobrim sabiedrības viedokļa noskaidrošanai. Viedokļi un priekšlikumi par saistošo noteikumu projektu nav saņemti.
--	--

Domes priekšsēdētājs

Sergejs MAKSIMOVŠ